

Läbipaistvusregistri toimimist käsitlev aastaaruanne 2024

Esitatud läbipaistvusregistri juhatuse poolt

Euroopa Parlamendile, Euroopa Liidu Nõukogule ja Euroopa Komisjonile

Vastavalt Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahelise kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe artikli 13 lõikele 3 esitatakse allakirjutanud institutsioonidele aastaaruanne läbipaistvusregistri toimimise kohta.

Käesolevas aruandes esitatakse faktiline teave läbipaistvusregistri, selle sisu ning seda puudutavate muudatuste kohta 2024. aastal. Lisaks antakse aru tingimuslikkuse meetmetest ja täiendavatest läbipaistvusmeetmetest, mis allakirjutanud institutsioonides kõnealusel aastal kehtisid.

Sisukord

I.	Kokkuvõte	3
II.	Sissejuhatus	3
III.	Juhtimine	4
IV.	Tingimuslikkuse meetmed ja täiendavad läbipaistvusmeetmed	5
V.	Sekretariaadi tegevus.....	9
1.	Andmete kvaliteedi seire.....	10
2.	Kasutajatoe teenus.....	14
3.	Uurimised	14
4.	Juhatuse 2024. aasta koosolek.....	15
5.	Suunised ja teadlikkuse suurendamine	16
6.	Tehnilised arengud	17
7.	Euroopa Kontrollikoja audit läbipaistvusregistri kohta	17
8.	Euroopa Ombudsmani otsus juhtumi 532/2023/FA kohta	17
VI.	Statistika.....	18
1.	Läbipaistvusregistri areng	18
2.	Esindatud huvid	19
3.	Geograafilised andmed	20
4.	Läbipaistvusregistri andmete vaatamine	21
VII.	Kokkuvõte	22

I. Kokkuvõte

Läbipaistvusregistri jaoks oli 2024. aasta taas täis intensiivseid kontrolle ja tegevust, kuna avaliku järelevalve taset võimendasid Euroopa Parlamendi valimised, millega algas uus institutsiooniline tsükkel. Registri kasutamine teabeallikana ja võrdlusvahendina huvide esindamisega seotud tegevustes ELi tasandil suurenes veelgi, nagu näitab registreerimistaotluste arvu suurenemine võrreldes eelmise aastaga.

Ehkki õigusaktide menetlemise üleandmine võis aasta kolmandas kvartalis kaasa tuua lühikese pausi huvide esindamisega seotud tegevustes, algas kohe pärast uute volituste saamist ELi institutsioonides huvide esindamise uus tsükkel ning aasta lõpus kasvas läbipaistvusregistris registreerimine jõudsalt.

Registri kui avaliku võrdlusvahendi funktsioonide ja sisu usaldusväärsuse suhtes on märkimisväärsed ootused. 2024. aastal tehti registri veebisaidil ulatuslik IT-süsteemi uuendus, mille käigus võeti arvesse mitmeid Euroopa Kontrollikoja ja Euroopa Ombudsmani esitatud kasulikke soovitusi ja ettepanekuid. IT-taristu täiustamine muutis läbipaistvusregistri platvormi selle kasutajate jaoks lihtsamaks, mida näitab taotlejate ja registreeritute poolt kasutajatoele esitatud abitaotluste arvu ning üldsuse poolt tehtud päringute arvu vähenemine.

Registri sekretariaat suurendas järelevalvet olemasolevates registreeringutes sisalduvate andmete kvaliteedi üle, hõlmates 2024. aastal ligikaudu ühe kolmandiku registri kogumahust. Samal ajal näitas 2024. aasta halduslane kogemus, et registri kasutajad tunnevad kaebuste menetlemise mehhanismi üha paremini, mis tõi kaasa keerukamad ja sisukamad uurimised ning aitas vähendada ilmselgelt lubatavaks mitteleetavate või ebatäpsete kaebuste arvu.

Neid tegevusi on aruandes täpsemalt kirjeldatud.

II. Sissejuhatus

Läbipaistvusregister on peamine võrdlusvahend huvide esindamise kohta ELi tasandil. Tegemist on andmebaasiga, mis on loodud selleks, et anda üldsusele ajakohast teavet selliste huvide esindamisega seotud tegevuste kohta, mille eesmärk on mõjutada ELi institutsioonide õigusloome- ja poliitika rakendamise praeguseid protsesse. Register aitab jälgida, milliseid huve institutsioonides esindatakse, kes ja kelle nimel seda teeb, milliseid seadusandlikke ettepanekuid käsitletakse ning milliseid inimressursse ja finantsvahendeid huvide esindamisega seotud tegevusteks kasutatakse.

Register on ELi peamine tööriist, millega edendada läbipaistvat ja eetilist huvide esindamist ning suurendada sidusrühmade ja kodanikuühiskonna osalemise avatust ja nähtavust ELi demokraatlikus otsustusprotsessis. Läbipaistvusregistris registreerudes kohustuvad huvide esindajad järgima käitumisjuhendit, milles on kindlaks määratud eetilised ja käitumisnormid ning põhimõtted, mida neil tuleb suhtluses ELi institutsioonidega ja ELi institutsioonides tehtavas lobitöös täielikult järgida.

Läbipaistvusregistrit haldavad 2021. aastal vastu võetud institutsioonidevahelise kokkuleppe¹ alusel ühiselt Euroopa Parlament, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjon.

Vastavalt institutsioonidevahelise kokkuleppe artiklile 13 sisaldab käesolev aruanne faktilist teavet läbipaistvusregistri, selle sisu ning kõigi aruandeperioodil aset leidnud muudatuste kohta. Lisaks esitatakse ülevaade tingimuslikkuse meetmetest ja täiendavatest läbipaistvusmeetmetest, mis allakirjutanud institutsioonides praegu kehtivad.

III. Juhtimine

Läbipaistvusregistri juhtimisstruktuur on kahetasandiline: juhatus, mis tagab üldise järelevalve ja juhtimise, ning sekretariaat, mis tegeleb igapäevase juhtimisega.

Institutsioonidevahelise kokkuleppe üldise rakendamise tagab juhatus. Juhatus vastutab läbipaistvusregistri iga-aastaste vajaduste ja prioriteetide kindlaksmääramise, selle toimimist käsitleva aastaaruande vastuvõtmise ning sekretariaadile üldiste suuniste andmise eest. Lisaks on juhatus ülesanne tegeleda kõikide taotlustega sekretariaadi võetud meetmete läbivaatamiseks ja teha nende kohta pärast uurimist otsus.

Haldusnõukogu koosneb Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni peasekretäridest. Nad kohtuvad vähemalt korra aastas ning iga peasekretär on eesistuja ühe aasta vältel. 2024. aastal oli juhatuse eesistujaks komisjoni peasekretär; juhatus pidas oma aastakoosoleku 19. aprillil 2024, võttes vastu aastaaruande eelmise aasta kohta ning registri järgmise aasta eelarve ja prioriteedid.

Sekretariaat annab huvide esindajatele suuniseid registreerimisprotsessi kohta, seirab ja kontrollib taotluste sobivust ning sihipärase seire raames registreeritute esitatud andmete kvaliteeti.

Sekretariaat tegeleb kaebustega, mis puudutavad käitumisjuhendi väidetavaid rikkumisi registreeritute poolt, võib alata uurimisi registreeritute jätkuva nõuetele vastavuse ja käitumisjuhendi järgimise kohta ning kohaldada meetmeid, kui seda juhendit ei ole järgitud. Sekretariaat suurendab teadlikkust läbipaistvusregistri suhtes (vt V jaotis) ja annab aastaaruandes aru kogu oma tegevuse kohta.

Sekretariaat koosneb kokkuleppe allkirjastanud kolme institutsiooni töötajatest. 2024. aastal oli sekretariaadil 11 täistööajale taandatud töötajat. Juhatuses ja avalikkuse ees esindab sekretariaati koordinaator, kes korraldab selle igapäevast tegevust. 2024. aastal määrati sekretariaadi koordinaatoriks nõukogu peasekretariaadis läbipaistvuse eest vastutava üksuse juhataja.

Üksikasjalik teave läbipaistvusregistri juhtimise kohta on esitatud läbipaistvusregistri veebisaidil juhtimise teemalises jaotises.

¹ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 20. mai 2021. aasta institutsioonidevaheline kokkuleppe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta (ELT L 207, 11.6.2021, lk 1).

IV. Tingimuslikkuse meetmed ja täiendavad läbipaistvusmeetmed

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon võtavad igaüks eraldi otsustega vastu tingimuslikkuse meetmed, mille kohaselt on läbipaistvusregistris registreerimine eeltingimus selleks, et huvide esindajad saaksid teostada teatavaid huvide esindamisega seotud põhitegevusi. Need kolm institutsiooni võivad vastu võtta ka täiendavaid läbipaistvusmeetmeid, et registreerimist veelgi soodustada ja tugevdada institutsioonidevahelise kokkuleppega loodud ühist raamistikku.

Teised ELi institutsioonid, organid ja asutused, samuti liikmesriigid seoses oma alaliste esindustega ELis, võivad teavitada juhatust tingimuslikkuse meetmetest või täiendavatest läbipaistvusmeetmetest, mille nad vastu võtavad, ning paluda nende avaldamist läbipaistvusregistri veebisaidil.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Euroopa Regioonide Komitee on läbipaistvusmeetmed juba kehtestanud. 2024. aastal pöördusid sekretariaadi poole küsimustega teised ELi asutused, kes seda võimalust uurisid.

Kõik liikmesriigid on nõukogu eesistujariigina ning kuus kuud enne oma eesistumisperioodi võtnud kohustuse kohaldada tingimuslikkuse meetet, korraldades kohtumisi oma vastava ELi alalise esindaja ja alalise esindaja asetäitja ning huvide esindajate vahel tingimusel, et viimased on läbipaistvusregistris registreerunud.

Kõnealune tingimuslikkuse meede kehtib kohtumiste puhul, mis toimuvad alalise esindaja ja alalise esindaja asetäitjaga, kui nad tegutsevad ametisoleva või järgmise nõukogu eesistujariigi esindajana². Seega võivad huvide esindajad sellistel kohtumistel osaleda üksnes juhul, kui nad on registreeritud. 2024. aastal kehtis see Belgia³ ja Ungari⁴ suhtes, sest nad olid Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigid, ning Poola⁵ kui järgmise eesistujariigi suhtes.

15. veebruaril 2024 teatas Belgia juhatusele alalistest meetmetest, mis võetakse seoses Belgia ELi juures asuva alalise esinduse osalemisega läbipaistvusregistris. See hõlmab alates 1. juulist 2024 Belgia alalise esindaja ja alalise esindaja asetäitja nõuet, et kohtutakse üksnes selliste huvide esindajatega, kes on registreeritud, ning et kõigi selliste kohtumiste üksikasjad avaldatakse alalise esinduse veebisaidil.

ELi institutsioonides praegu kehtivate [tingimuslikkuse meetmete ja muude läbipaistvusmeetmete](#) loetelu on esitatud allpool ning kättesaadav ka läbipaistvusregistri veebisaidi vastaval lehel.

² https://transparency-register.europa.eu/document/download/0c791fb8-e64d-47cc-a3b0-175913788b7c_en?filename=Transparency%20register%20-%20Member%20states%27%20political%20declaration.EN_.pdf.

³ [Läbipaistvus | Föderaalne Välis teenistus – Väliskaubandus ja arengukoostöö](#).

⁴ <https://eu-brusszel.mfa.gov.hu/assets/31/82/25/ef443ff8e903be0cd88754c45fb9b53ce7fa0f0f.pdf>.

⁵ <https://www.gov.pl/web/eu/transparency>.

2024. aastal hõlmasid Euroopa Parlamendi meetmed, millega nõutakse huvide esindajate registreerimist neile parlamendi ruumides platvormi andmise korral järgmist: reeglid, mis käsitlevad üritusi, parlamendiliikmete laiendatud töörühmi ja mitteametlikke rühmi, endisi parlamendiliikmeid ja pikaajalist juurdepääsu ruumidele.

Aktiivne osalemine parlamendi ruumides toimuvatel üritustel või nende ürituste kaaskorraldamine sõltub eelnevast registreerimisest läbipaistvusregistris⁶, mis tähendab, et kõik huvide esindajad, kes tegutsevad üritusel sõnavõtjana, moderaatorina või muus aktiivses rollis või panustavad üritusse logistiliselt, praktiliselt või rahaliselt, peavad olema registreeritud. Neid reegleid kohaldatakse lisaks juba kehtestatud tingimuslikkuse meetmele, millega nähakse ette⁷ parlamendikomisjonide kuulamistel sõnavõtjate registreerimine enne kuulamist.

Laiendatud töörühmade ja mitteametlike rühmade⁸ tegevuses Euroopa Parlamendi ruumides võivad osaleda ainult registreeritud huvide esindajad, kes pakuvad neile toetust või kes osalevad nende üritustel või kaaskorraldavad neid. Pärast seda, kui parlamendi uus koosseis valimiste järel kokku tuli, on selle liikmed moodustanud ka uued laiendatud töörühmad. Parlamendi poolt avaldatud teave nende laiendatud töörühmade kohta kajastub läbipaistvusregistris ja registreeritud isikud saavad olla läbipaistvad selles osas, milliseid rühmi nad toetavad.

Parlamendi uue koosseisu ametiaja alguses kohaldas parlament ka oma tingimuslikkuse meedet, mille kohaselt peavad endised parlamendiliikmed kinni pidama kuuekuulisest ooteajast, enne kui nad registreeruvad ja osalevad huvide esindamisega seotud tegevustes koos ametis olevate parlamendiliikmetega⁹. Seda reeglit kajastab käitumisjuhend EP liikmete usaldusväärsuse ja tegevuse läbipaistvuse kohta¹⁰.

Lobitöö eesmärgil võivad otsustajatele juurdepääsu saamiseks parlamendi ruumidesse pikaajalist sissepääsu taotleda ainult need huvide esindajad, kes on registreeritud¹¹. 31. detsembri 2024. aasta seisuga oli läbipaistvusregistris registreeritud 13 118 üksusest 2620-l vähemalt üks akrediteeritud esindaja, kellel oli sissepääsuluba parlamendi ruumidesse.

Aktiveeritud sissepääsukaarte oli 31. detsembri 2024. aasta seisuga 7367. 2024. aastal paranes oluliselt akrediteerimisprotsess, kui parlament võttis kasutusele uue veebipõhise taotlusplatvormi¹². Nagu varemgi, avaldatakse nende isikute nimed, kellel on õigus huvide esindamise eesmärgil registreeritud üksuse nimel parlamendi ruumidesse siseneda, selle üksuse registriprofiili lehel. Kõik parlamendiliikmed peavad avaldama veebis teabe oma kavandatud kohtumiste kohta institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaldamisalasse kuuluvate huvide esindajatega¹³. See tähendab kõiki parlamendi tegevusega (raport, arvamus, resolutsioon, täiskogu arutelu või kiireloomuline menetlus) seotud kohtumisi, mille eesmärk on mõjutada Euroopa institutsioonide poliitikat või otsustusprotsessi kas kohapeal või kaugsidevahendite abil.

See kohustus kehtib olenemata sellest, kas parlamendiliikmed osalevad kohtumisel ise või esindavad neid seal nende assistendid. Avaldatud kohtumised seotakse registreeritute läbipaistvusregistris oleva profiiliga. 31. detsembri 2024. aasta seisuga olid parlamendiliikmed 2024. aastal deklareerinud 20 030 kohtumist. Võttes arvesse Euroopa Parlamendi liikmete

⁶ Euroopa Parlamendi juhatuse 12. juuni 2023. aasta otsus.

⁷ Euroopa Parlamendi juhatuse 24. juuni 2024. aasta otsuse artikkel 8.

⁸ Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 35 lõige 5 ja artikli 35a lõige 5.

⁹ Euroopa Parlamendi juhatuse 17. aprilli 2023. aasta otsus.

¹⁰ Euroopa Parlamendi liikmete käitumisjuhendi artikkel 9.

¹¹ Euroopa Parlamendi kodukorra artikkel 126.

¹² <https://accredit.europarl.europa.eu/>

¹³ Euroopa Parlamendi liikmete käitumisjuhendi artikkel 7.

konkreetses rolli ja mandaati, soovitatakse¹⁴ neil kohtuda vaid selliste esindajatega, kes on läbipaistvusregistris registreeritud.

Lisaks peavad raportöörid lisama oma raportite või arvamuste projektidele sisendi deklaratsiooni, milles loetletakse organisatsioonid või isikud, kellelt nad said asjaomase dokumendiga seotud küsimuste kohta sisendmaterjali¹⁵.

Läbipaistvuse suurendamiseks ja registreerimise soodustamiseks saadab parlament automaatteateid registreeritutele, kes on teatanud huvist kindlate poliitikavaldkondade vastu, teavitades neid asjaomaste parlamendikomisjonide tööst.

Aruandeperioodil koostas parlament reeglid¹⁶, millega nõutakse, et parlamendi juhtivtöötajad kohtuksid ainult huvide esindajatega, kes on registreeritud, ja avaldaksid nende kohtumiste kohta teavet.

ELi nõukogu

Vastavalt nõukogu otsusele (EL) 2021/929¹⁷ on huvide esindajate ning nõukogu peasekretäri või peadirektorite vaheliste kohtumiste eeltingimuseks huvide esindajate kandmine läbipaistvusregistrisse.

Sama reegel kehtib huvide esindajate ametikohustustega seotud osalemisele nõukogu peasekretariaadi korraldatud teemalistel teabekoosolekutel (asjakohasuse korral ning pärast eesistujariigiga konsulteerimist) või kõnelejatena avalikel üritustel, mille on korraldanud peasekretariaat.

2024. aastal kehtestatud uute sisejuhiste eesmärk oli jätkata tingimuslikkuse põhimõtte rakendamist. Alates 1. jaanuarist 2025 registreeritakse sellised üritused asutusesiseselt. Kohaldatakse kohtumiste laia määratlust, mis hõlmab „kõiki kavandatud kohtumisi ühe või mitme huvide esindajaga, kas isiklikult või ükskõik millise kaugühenduse kaudu, kas nõukogu ruumides või mujal, sealhulgas lähetuste ajal“.

Kuigi hõlmatud ei ole puhtalt eraviisilised või sotsiaalsed kohtumised ning kavandamata või spontaansed kohtumised, kohustavad uued reeglid töötajaid hoiduma sellistel kohtumistel sisulistest aruteludest poliitikameetmete või õigusaktide koostamise või rakendamise või Euroopa Ülemkogu või nõukogu otsustusprotsesside üle.

Lisaks palutakse kõigil nõukogu peasekretariaadi töötajatel enne iga kohtumist huvide esindajatega kontrollida huvide esindajate volitusi, et olla kindel, et nende kanne läbipaistvusregistris on aktiivne. Kui see nii ei ole, peaksid töötajad hoolikalt hindama selliste kohtumiste asjakohasust ja konsulteerima oma otsese ülemusega¹⁸.

¹⁴ [Euroopa Parlamendi kodukorra](#) artikli 11 lõige 2.

¹⁵ Euroopa Parlamendi liikmete käitumisjuhendi artikkel 8.

¹⁶ Eeskiri võeti vastu 2025. aasta mais.

¹⁷ ELT L 207, 11.6.2021, lk 19.

¹⁸ Teatis personalile CP 17/24, 13. detsember 2024. Samuti teatis personalile CP 42/22.

Täiendava meetmena läbipaistvuse parandamiseks ja registreerimise soodustamiseks peaks huvide esindajate nõukogu istungitele või selle ettevalmistavate organite koosolekutele kutsumise tingimuseks olema nende registreerimine läbipaistvusregistris.

Nende registreerimisnumber tuleks kanda esialgsesse päevakorda. Nõukogu aastaaruanne Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele) rakendamise kohta sisaldab asjakohast teavet huvide esindajate osalemise kohta nõukogu istungitel või selle ettevalmistavate organite koosolekutel¹⁹.

Euroopa Komisjon

Oma uue ametiaja alguses 2024. aastal võttis komisjon uusi läbipaistvusmeetmeid, tugevdades oma sisekorda seoses läbipaistvusregistriga ja laiendades märkimisväärselt registri kohustuslikku kasutamist komisjoni esindajate ja töötajate ning (registreeritud) huvide esindajate vaheliste kontaktide puhul.

Komisjon kohaldas juba varem läbipaistvusregistri nõudeid volinike ja nende kabinetiliikmete ning peadirektorite suhtes: neil on lubatud kohtuda üksnes läbipaistvusregistris registreeritud huvide esindajatega ja nad peavad andmed kõigi selliste kohtumiste kohta avalikustama²⁰. 4. detsembril 2024 võttis komisjon vastu komisjoni otsused (EL) 2024/3081²¹ ja (EL) 2024/3082²², mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2025. Nendega laiendatakse eespool nimetatud nõudeid, mis puudutavad kohtumisi huvide esindajatega, kõigile juhtimisülesandeid täitvatele komisjoni töötajatele, sealhulgas (ase)peasekretärile, (ase)peadirektoritele ning kõigile direktoritele ja üksuste juhatajatele või samaväärsetele ametnikele.

Lisaks kehtestatakse nende otsustega kohustus koostada ja avalikustada protokoll kõigi kohtumiste kohta, millel volinikud, nende kabinetiliikmed või komisjoni juhtivtöötajad kohtuvad (registreeritud) huvide esindajatega.

2024. aastal avaldas komisjon teabe 1980 registreeritutega toimunud kohtumise²³ kohta. Neil registreeritutel toimus 1693 kohtumist volinike ja/või nende kabinetiliikmetega ning 673 kohtumist komisjoni peadirektoritega²⁴.

¹⁹ Guidelines on the occasional attendance of third parties, including interest representatives, at meetings of the Council or its preparatory bodies (Suunised: kolmandate isikute, sealhulgas huvide esindajate aegajaline osalemine nõukogu istungitel või selle ettevalmistavate organite koosolekutel), 22. juuli 2021.

²⁰ Need volinikke ja nende kabinetiliikmeid käsitlevad kohustused on sätestatud komisjoni 31. jaanuari 2018. aasta otsuse (Euroopa Komisjoni liikmete käitumisjuhendi kohta) (C(2018) 700) artiklis 7 (ELT C 65, 21.2.2018, lk 7). Avaldamisnõudeid kohaldatakse alates 2014. aastast.

²¹ Komisjoni 4. detsembri 2024. aasta otsus (EL) 2024/3081, milles käsitletakse läbipaistvusmeetmeid, mida kohaldatakse komisjoni liikmete ja huvide esindajate kohtumiste suhtes, ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/839/EL, Euratom (ELT L 2024/3081, 5.12.2024).

²² Komisjoni 4. detsembri 2024. aasta otsus (EL) 2024/3082, milles käsitletakse läbipaistvusmeetmeid, mida kohaldatakse juhtimisülesandeid täitvate komisjoni töötajate ja huvide esindajate kohtumiste suhtes, ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/838/EL, Euratom (ELT L 2024/3082, 5.12.2024).

²³ See teave sisaldab järgmisi andmeid: kohtumise kuupäev ja koht, voliniku ja/või kabinetiliikme või peadirektori nimi, huvide esindaja nimi ja kohtumise teema. Teave avaldatakse kahe nädala jooksul pärast kohtumist. Nagu märgitud, peavad alates 1. jaanuarist 2025 sellise teabe avaldama ka kõik komisjoni juhtivtöötajad.

²⁴ Üks ja sama registreeritu võib olla kaasatud rohkem kui ühte kohtumisse.

Lisaks teabe avaldamisele komisjoni veebisaidil²⁵ on see kättesaadav ka läbipaistvusregistris asjaomaste registreeritute kannetes kohtumiste loendi kujul. Komisjon teeb registreeritud huvide esindajatega toimunud kohtumiste koondandmestikud üldsusele kättesaadavaks ka Euroopa andmete ametlikus portaalis, seda nii masinloetavas kui ka Exceli vormingus. Nii on huvitatud osapooltel ja üldsusel juurdepääs teabele, mis on kõikehõlmav ja hõlpsasti töödeldav, et asjakohane teave sealt kätte saada.

Komisjon nimetab kooskõlas oma sisekorraga²⁶ komisjoni eksperdirühmade liikmeteks üksnes selliseid huvide esindajaid, kes on registreeritud. See nõue (eelnev registreerimine) kehtib nii B-²⁷ kui ka C-tüüpi²⁸ liikmetele. Kui nende liikmete registreering peatatakse või nad kustutatakse läbipaistvusregistrist, eemaldab komisjon nad ka neist eksperdirühmadest, mille liikmed nad on, kuni nende registreering taastatakse.

Täiendava läbipaistvust suurendava ning registreerimist soodustava meetmena saadab komisjon automaatteateid registreeritutele, kes on teatanud huvist kindlate poliitikavaldkondade vastu, teavitades neid avalike konsultatsioonide või tegevuskavade algatamisest neis valdkondades. Samuti töödeldakse selliste konsultatsioonide käigus registreeritute antud vastuseid registreerumata vastajate omadest eraldi²⁹. Need vastused on kättesaadavad registris registreeritute kannetes.

V. Sekretariaadi tegevus

Haldusnõukogu määras läbipaistvusregistri jaoks 2024. aastaks kindlaks järgmised prioriteedid:

- tagada andmete kvaliteedi edasine paranemine seiretegevuse täiustamise kaudu, et see hõlmaks ka registri sisule tehtavaid kohandatud taustakontrolle, sealhulgas vahendajate või mitteäriliste registreeritute puhul, kes võivad tegutseda välisriigi mõjuvahendina ELi poliitika kujundamisel;
- kasutada registri jaoks tipptasemel tehnoloogiat, võttes kasutusele lisafunktsioonid IT-vahendi moderniseerimiseks ning selle kohandamiseks juurdepääsetavuse ja visuaalse identiteedi nõuetega;
- jätkata tegevusi teadlikkuse suurendamiseks;
- seada eesmärgiks koostöö teiste ELi organitega, sealhulgas koostada aruteludokument institutsioonidevahelise kokkuleppe artikli 11 rakendamise kohta, et hõlbustada nende osalemist läbipaistvusregistris.

Sekretariaat töötas nende kõnealuseks aastaks seatud prioriteetide saavutamise nimel, muu hulgas kontrollides rangemalt uusi registreerimisavaldusi, jätkates kasutajatoe pakkumist ja tehes oma igapäevase tegevuse raames mitmeid IT-platvormi täiustusi, mida on üksikasjalikult kirjeldatud allpool.

²⁵ Elukõige läbipaistvust käsitlevad veebilehed volinike ja komisjoni peadirektorite veebisaitidel.

²⁶ Komisjoni 30. mai 2016. aasta otsuse, millega kehtestatakse horisontaalsed eeskirjad komisjoni eksperdirühmade loomiseks ja tööks (C(2016)3301), artikkel 8.

²⁷ Üksiksikud, kes on nimetatud esindama sidusrühmade ühishuvi kindlas poliitikavaldkonnas.

²⁸ Organisationsioonid selle mõiste laiemas tähenduses, sealhulgas ettevõtted, ühendused, valitsusvälised organisationsioonid, ametiühingud, ülikoolid, teadusasutused, õigusbürood ja konsultatsioonifirmad.

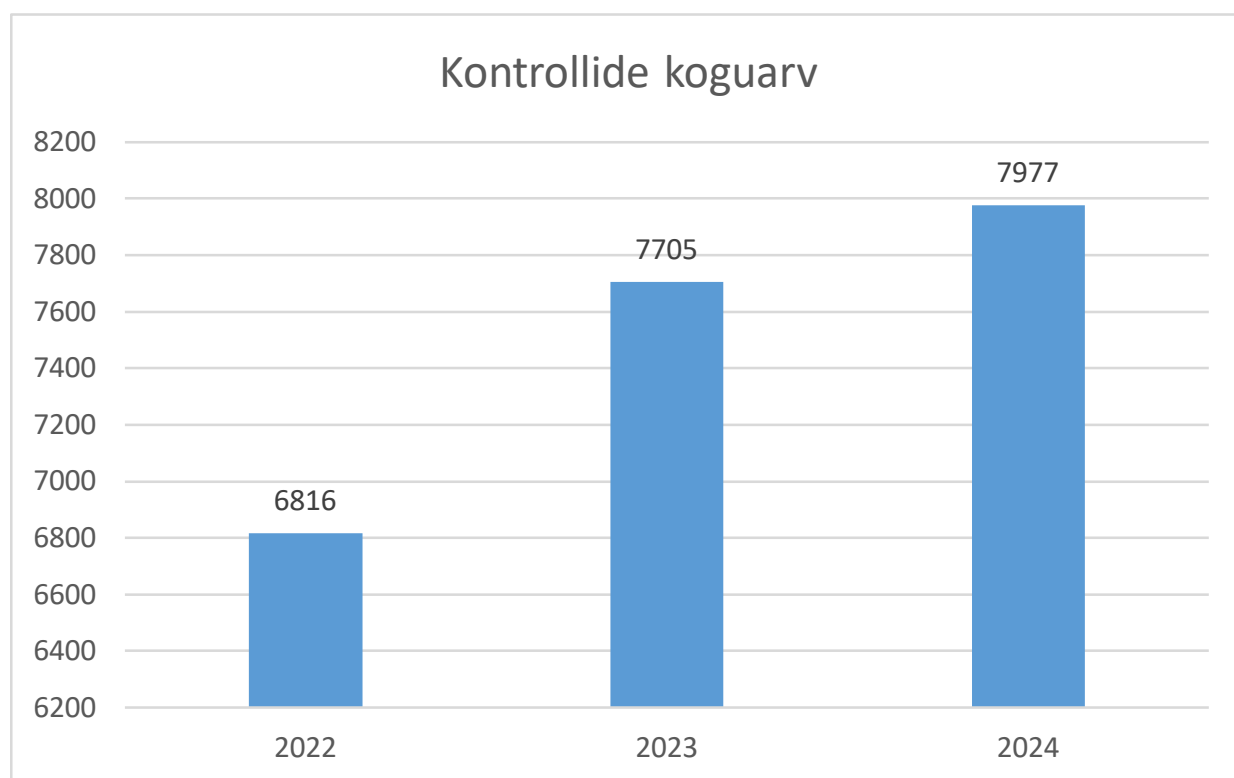
²⁹ Euroopa Komisjoni parema õigusloome suunised (SWD(2017)350), eelkõige VII peatükk: suunised sidusrühmadega konsulteerimise kohta.

1. Andmete kvaliteedi seire

Läbipaistvusregister avaldab teavet huvide esindajate käimasoleva lobitöö kohta, mis on seotud ELi institutsioonide poliitikatsüklite ja otsustusprotsesside hiljutise ettevalmistamise või rakendamisega. See hõlmab konkreetseid üksikasju asjaomaste peamiste seadusandlike ettepanekute või poliitikameetmete kohta. Selle tulemusena muutuvad andmed pidevalt, kusjuures mõned huvide esindajad registreeruvad vaid piiratud ajaks ja teised jäävad andmebaasi kauemaks.

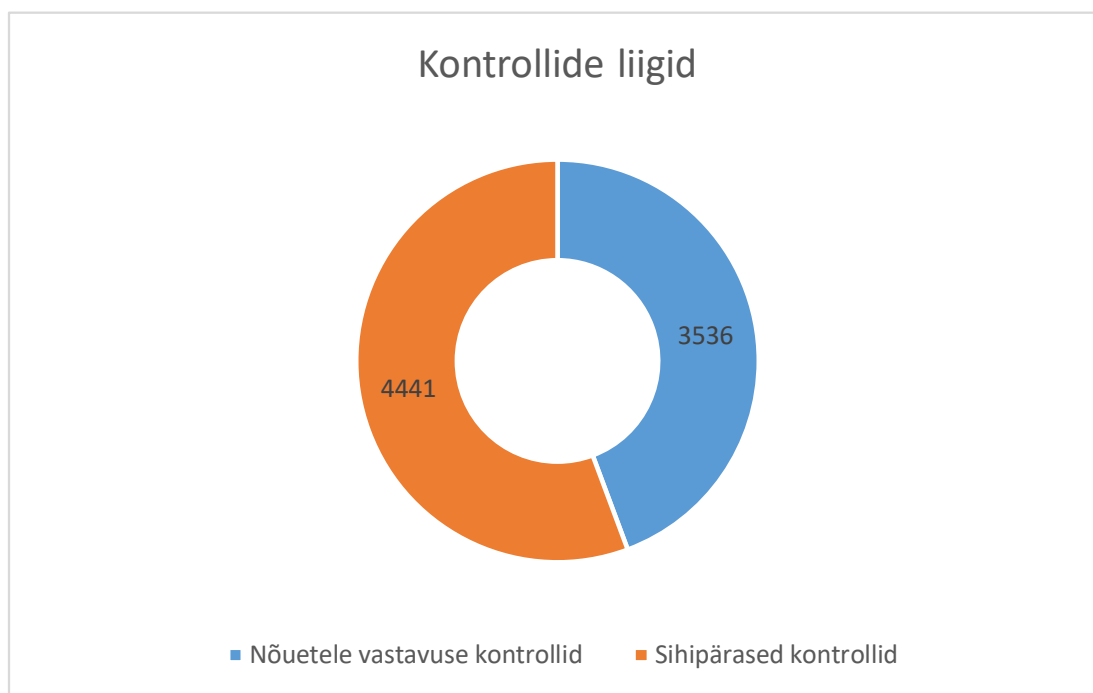
Registreerudes nõustuvad huvide esindajad esitama täielikku, ajakohast, täpset ja mitteeksitavat teavet. Neil lasub lõplik vastutus registreerumisel esitatud andmete täpsuse eest. Registreeritutel tuleks esitatud teavet kontrollida ja ajakohastada niipea, kui andmed oluliselt muutuvad, ning nad peavad registrisse jäämiseks oma registreeringut ajakohastama vähemalt korra aastas. Neil soovitatakse seda teha vähemalt kaks korda aastas.

Sekretariaadi üks peamisi ülesandeid on tuletada registreeritutele meelde nende kohustusi ja tagada, et läbipaistvusregistri andmed on kvaliteetsed. 2024. aastal kontrollis sekretariaat oma üldise seiretegevuse raames kokku 7977 üksust³⁰, kes kas taotlesid registreerimist või olid juba registrisse kantud. Võrreldes eelneva aastaga suurenes tehtud kontrollide arv 3,5%.

Need kontrollid hõlmasid taotluse esitamise etapis tehtud taustakontrolle, juba registreeritud üksuste esitatud andmete sihipäraseid kvaliteedikontrolle ja uurimismenetluste raames läbi viidud võimalikke täiendavaid kontrolle.

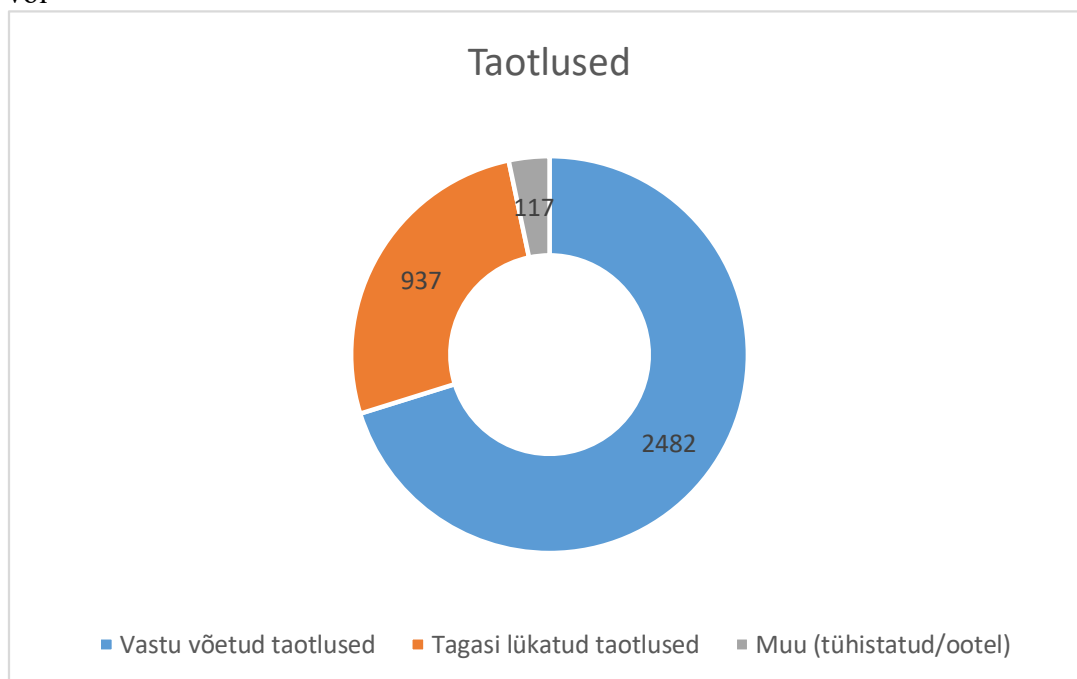
³⁰ Mõnele üksusele tehti 2024. aastal rohkem kui üks kontroll ja seetõttu oli kontrollide koguarv suurem.

Taotluse esitamise etapp

Registreeritute koguarv 2024. aastal veidi suurenes.³¹ Uute registreeritute suure arvu tõttu on paranenud ka registris oleva teabe kvaliteet. Enne kui uued registreerimistaotlused saab aktiveerida ja registris avaldada, hindab sekretariaat kõigi uute taotluste vastavust nõuetele ja andmete kvaliteeti. See parandab nii esitatud andmete asjakohasust kui ka järjepidevust. 2024. aastal esitati 3536 taotlust (peaaegu kümme taotlust päevas), mis on 4% rohkem kui aasta varem ja kinnitab alates 2023. aastast täheldatud kasvusuundumust.

Neist 2482 (70%) kiideti heaks ja aktiveeriti pärast esmast kontrolli, mille käigus tehti kindlaks taotleja vastavus nõuetele ja mille puhul enamikul juhtudel nõuti taotlejalt andmete ajakohastamist või parandamist.

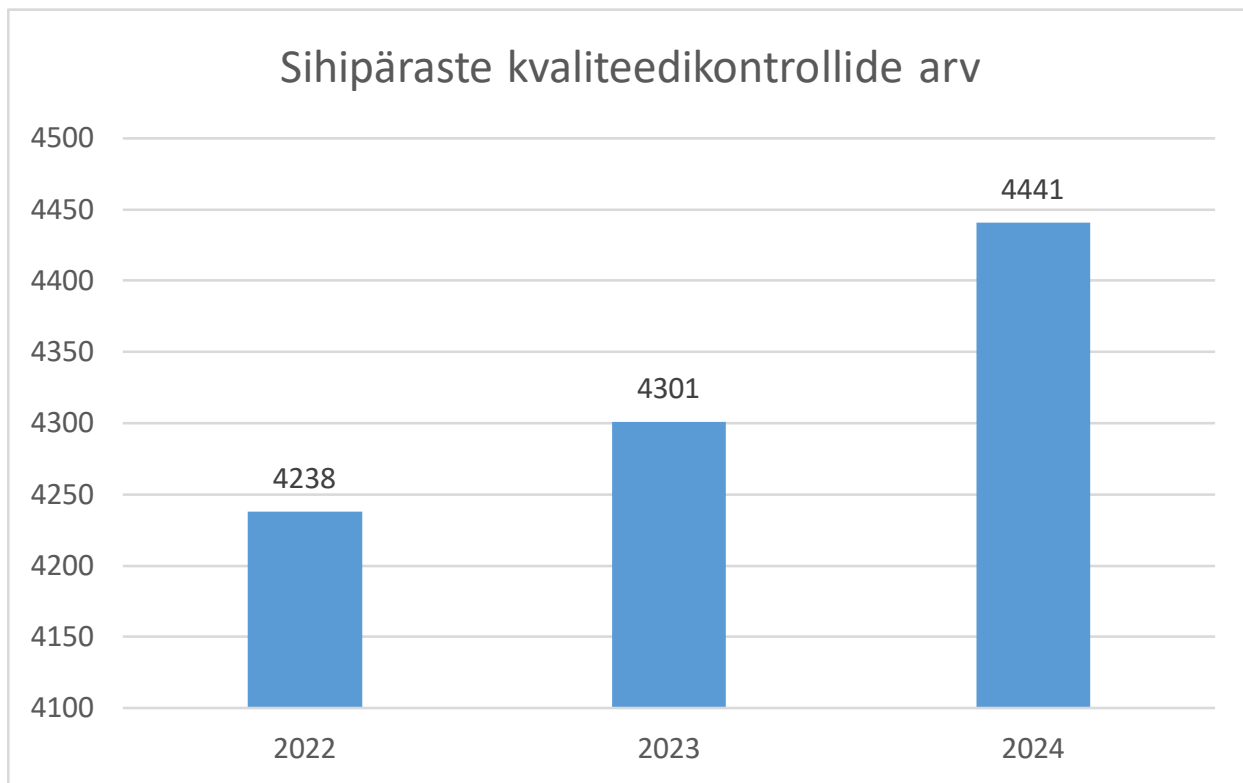

³¹ 31. detsembri 2023. aasta seisuga 12 425 registreeritut ja 31. detsembri 2024. aasta seisuga 13 118 registreeritut.

Sihipärased kontrollid

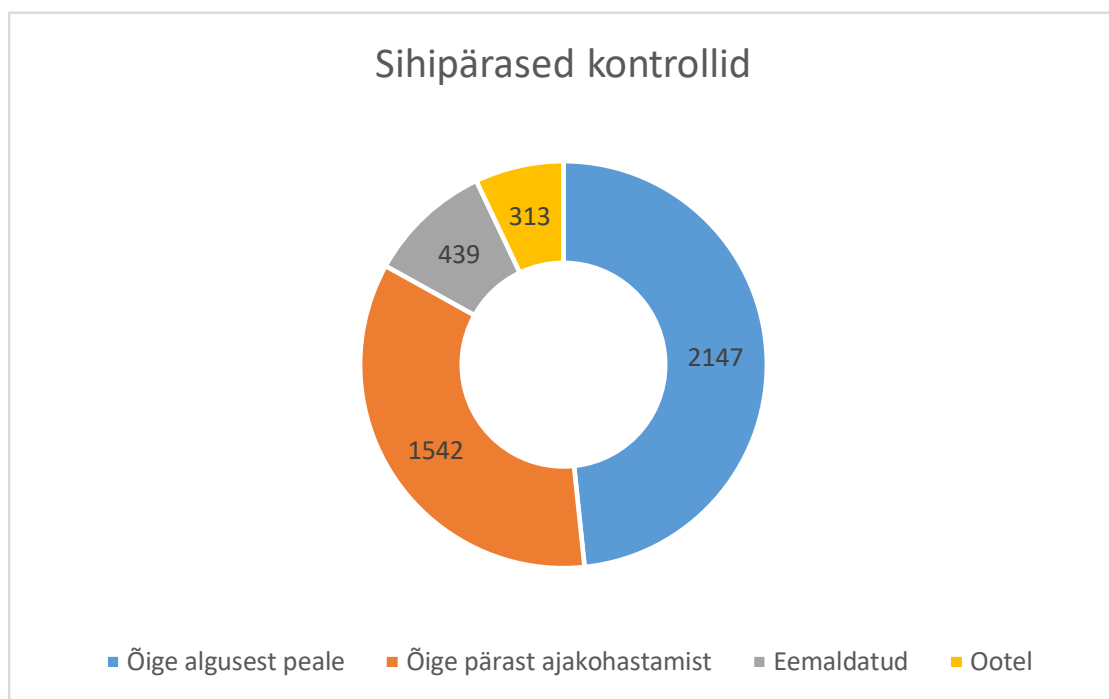
Lisaks igapäevasele uute taotluste läbivaatamisele teeb sekretariaat ka sihipäraseid kontrole, eriti kui tal on põhjust arvata, et registreeringutes ei esitata nõutud teavet täpselt, või tulenevalt oma selleks aastaks seatud prioriteetidest.

2024. aastal tegi sekretariaat olemasolevate registreeringute suhtes kokku 4301 sihipärast kvaliteedikontrolli.

Nendest:

- 3689 (83%) kontrollitud registreeritu esitatud andmete kvaliteet oli rahuldav kas algusest peale (2147 kontrollitud registreeringut ehk 48%) või pärast seda, kui sekretariaat oli palunud andmeid ajakohastada (1542 registreeringut ehk 34%);
- 439 (10%) kustutati pärast sekretariaadiga suhtlemist registrist, sest andmed ei vastanud nõuetele või neid ei ajakohastatud;
- 313 (7%) oli 2024. aasta lõpus veel menetluses.

2024. aastal üldine andmekvaliteet jätkuvalt paranes, kusjuures võrreldes eelmise aastaga jäid stabiilseks mõlemad näitajad – nii kontrolli ajal rahuldavaks osutunud andmekvaliteediga registreeringute osakaal kui ka registrist kustutamiste osakaal seoses nõuetele mittevastavusega või andmete ajakohastamata jätmisega.

Mõlema näitaja aastane muutus (alla 1%) on pärast aastaid kestnud märkimisväärset paranemist tuntavalt aeglustunud. See võib olla tingitud sellest, et register on saavutanud küpsuse ning selle kasutajad on üha enam kursis teabele esitatavate nõuetega ja suhtuvad üldiselt positiivselt sekretariaadi seiresse ja suunistesse.

Sihipäraste kontrollide puhul tuleb eelkõige keskenduda sellistele registreeringutele, mille puhul on tuvastatud või milles tõenäoliselt esineb vastuolusid või muid probleeme. Oma asjaomase aasta prioriteedi raames seoses registri kohandatud seirega tegi sekretariaat sihipärase kvaliteedikontrolli kõigi registreeritute suhtes, kes edendavad oma klientide huve (vahendajad), ning kõigi mitteäriliste üksuste suhtes, kes võiksid tegutseda välisriigi mõjuvahendina ELi poliitika kujundamisel (st väljaspool ELi asuvad üksused).

Erilist tähelepanu pöördi vahendajatele, et tagada, et nad oleksid täielikult teadlikud nõudest loetleda kõik kliendid, kelle heaks nad registriga hõlmatud tegevusi teostavad, sealhulgas eelkõige kõik kolmandate (ELi väliste) riikide avaliku sektori asutused³². Samuti peaksid vahendajad tagama, et kõik nende kliendid on alati läbipaistvusregistris registreeritud (välja arvatud juhul, kui tegemist on valitsustega või avaliku sektori asutustega) ja et ka nende kliendid kannavad nad vahendajatena järjekindlalt oma registreeringutesse³³.

Sekretariaat kontrollis neid registreeringuid põhjalikult, võrdles neid klientide deklaratsioonides esitatud andmetega ja võttis iga asjaomase registreerituga ühendust. See tegevus oli oluline nii andmete kvaliteedi kui ka teadlikkuse suurendamise seisukohast. Samuti näitasid selle tulemused,

³² Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe artikli 4 lõike 2 punkt d.

³³ Institutsioonidevahelise kokkuleppe I lisas sätestatud käitumisjuhendi punkti j alusel.

et kuigi läbipaistvusregister sisaldab mõningast teavet kolmandate riikide huvide esindamise ja mõju kohta kooskõlas institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaldatavate sätetega³⁴, ei ole register sobiv vahend välismõju jälgimiseks ja mõõtmiseks või välissekkumise kindlakstegemiseks.

2. Kasutajatoe teenus

Sekretariaat osutab kasutajatoe teenust, et vastata igasugustele läbipaistvusregistrit puudutavatele küsimustele mitmekeelse veebisaidi vahendusel, millele on juurdepääs taotlejatel, registreeritud ja üldsusel. Sekretariaadi eesmärk on osutada abi võimalikult kiiresti, püüdes üldjuhul vastata 48 tunni jooksul.

2024. aastal vastas sekretariaat 1834 päringule, mis hõlmasid sidusrühmade, teadlaste ja üksikisikute teabetaotlusi läbipaistvusregistri kohta, samuti palusid taotlejad ja registreeritud tehnilist abi ja suuniseid registreerumise ajal või tehniliste raskuste korral.

Esitatud küsimuste arv vähenes 2024. aastal märkimisväärselt; see tuleneb läbipaistvusregistri IT-süsteemi täiustamisest 2024. aasta aprillis, millega süsteem muudeti palju kasutajasõbralikumaks³⁵.

3. Uurimised

Lisaks läbipaistvusregistri andmete kvaliteedi seirele tegeleb sekretariaat esitatud kaebustega ning viib institutsioonidevahelise kokkuleppe III lisas sätestatud korras läbi omaalgatuslikke uurimisi. Seda tehes tegutseb sekretariaat kooskõlas proportsionaalsuse ja hea juhtimise aluspõhimõtetega.

„Kaebus“ viitab menetlusele, milles käsitletakse sekretariaadile esitatud väiteid, mis puudutavad käitumisjuhendi mittejärgimist registreeritu poolt. Iga füüsiline ja juriidiline isik, kellel on registreeritu kohta selliseid väiteid, võib esitada sekretariaadile kaebuse, täites vastava kaebuse vormi läbipaistvusregistri veebisaidil ja esitades tõendid.

„Omaalgatuslik uurimine“ viitab menetlusele, mille käigus sekretariaat kontrollib, kas teatav registreeritu võib jääda registrisse, võttes arvesse saadud või tuvastatud teavet kas asjakohase tegevuse puudumise või käitumisjuhendi mittejärgimise kohta.

2024. aastal lõpetas sekretariaat kolme eelneval aastal alustatud kaebuse uurimise, millest ühte ei loetud vastuvõetavaks. Ülejäänud kaks kaebust käsitlesid teabevahetustegevuse ja mõttekodade liikmesuse järjepidevat lisamist registreeritute lobitöö kuludesse. Mõlemad asjaomased registreeritud esitasid rahuldava teabe ja ajakohastasid oma registreeringut vastavalt sekretariaadi soovitudele.

Samal aastal laekus sekretariaadile 23 uut kaebust. Neist üheksat ei loetud vastuvõetavaks, sest need kas ei puudutanud läbipaistvusregistriga hõlmatud küsimusi (nt valesti suunatud isiklikud kaebused või tarbijaõigustega seotud kaebused) või siis ei vastanud institutsioonidevahelise kokkuleppe III lisas sätestatud lubatavuse kriteeriumidele.

³⁴ Institutsioonidevahelise kokkuleppe artikli 4 lõike 2 punkt d.

³⁵ 2023. aastal vastas sekretariaat 2567 küsimusele ja taotlusele.

2024. aasta detsembris esitati kolm kaebust ja neist kahe puhul ei olnud aasta lõpuks vastuvõetavuse kohta otsust tehtud. Ülejäänud 12 vastuvõetavast kaebusest lõpetati 2024. aastal uurimine kolme puhul positiivse tulemusega, kus asjaomased registreeritud tegid täielikku koostööd.

Ülejäänud üheksa puhul aasta lõpu seisuga uurimine veel jätkus. Kõik vastuvõetavad kaebused puudutasid vähemalt käitumisjuhendi punkti f väidetavat mittejärgimist asjaomaste registreeritute poolt registreerimisel esitatud teabe täpsuse ja täielikkuse seisukohast; sageli lisandusid sellele väited käitumisjuhendi teiste punktide võimaliku mittejärgimise kohta. Kui kaebused puudutasid ainult käitumisjuhendi punkti f, ajakohastasid registreeritud 20 tööpäeva pikkuse tähtaja jooksul oma andmeid ja kaebuste uurimine lõpetati kahe kuu jooksul.

Muud juhtumid olid seotud käitumisjuhendi punkti b väidetava mittejärgimisega, mille kohaselt registreeritud peavad täpsustama, milliseid kliente või liikmeid nad esindavad. Ühe põhjaliku uurimise käigus analüüsiti, mil määral peavad organisatsioonid, platvormid ja muud esindusorganid kõik esindatavad liikmed (st kas ainult ELi tasandil esindatavad liikmed või üldiselt kõik liikmed) deklareerima ja millises vormis seda tuleb teha (st registreerimisel esitatud lingi kaudu oma veebisaidile).

2024. aastal ajakohastati taotlejatele ja registreeritutele mõeldud suuniseid, et täpsustada, et deklareerida tuleb kõik liikmed, olenemata kontekstist. Mis puudutab kliendi ja vahendaja suhet käsitlevat punkti j, siis valmistab üldsuse ootuste seisukohast ilmselgelt muret see, milliseid tegelikke huve mingi organisatsioon edendab, ning need huvid tuleb registreerimisel selgelt ja järjekindlalt deklareerida.

Selleks püüdis sekretariaat oma seiretegevuse raames 2024. aastal suurendada teadlikkust sellest, et kliendi ja vahendaja suhte korral tuleb registrisse kanda mõlemad sellise suhte pooled ja asjaomased deklaratsioonid peavad olema järjeomavahel kooskõlas.

Uurimise käigus püüab sekretariaat alati pidada asjaomas(t)e registreeritu(te)ga konstruktiivset dialoogi, et võimaluse piires selgitada tuvastatud probleeme ja need lahendada enne vajalike meetmete võtmist. Sellega seoses pidas sekretariaat institutsioonidevahelise kokkuleppe III lisa punkti 5.2 alusel kolme uurimisaluse registreerituga viimaste taotlusel neli kohtumist. 2024. aastal ei pidanud sekretariaat ühegi registreeritu suhtes vajalikuks kohaldada institutsioonidevahelise kokkuleppe III lisa punkti 8 kohaseid meetmeid.

Sekretariaat algatas ühe omaalgatusliku uurimise, mis oli suunatud kahele toiduainetööstuses tegutsevale registreeritule ja mis lõpetati aasta lõpuks. Sekretariaat uuris võimalikku sobimatut käitumist, mis väidetavalt leiab aset seoses nende registreeritute tegevusega, ning võis pärast uurimist asjaomastele pooltele selgitada, et käitumisjuhendit on järgitud.

4. Juhatuse 2024. aasta koosolek

Sekretariaat valmistas ette juhatuse neljanda koosoleku, mis toimus 19. aprillil 2024. Sellel koosolekul võttis juhatus vastu järgmised otsused:

- pikendas nõukogu peasekretariaadis läbipaistvusküsimuste eest vastutava üksuse juhi ametiaega sekretariaadi koordinaatorina ühe aasta võrra (1. jaanuar – 31. detsember 2025);
- võttis vastu sekretariaadi koostatud suunised institutsioonidevahelise kokkuleppe artikli 11 rakendamise kohta ja palus need avaldada läbipaistvusregistri veebisaidil;

- võttis vastu 2023. aasta aruande ning leppis kokku, et see esitatakse allakirjutanud institutsioonidele ja avaldatakse läbipaistvusregistri veebisaidil;
- määras kindlaks registri 2025. aasta prioriteedid koos eelarveproгноosidega ja iga allakirjutanud institutsiooni osakaaluga selles³⁶;
- tervitas edusamme ja saavutusi, eelkõige uue veebisaidi ja seda toetava IT-vahendi käivitamist seoses registri esimese põhjaliku uuendamisega alates selle kasutuselevõttust rohkem kui kümme aastat tagasi;
- rõhutas, kui oluline on jätkata andmete kvaliteedi hindamist pärast varasemate, institutsioonidevahelise kokkuleppe jõustumise järel üle viidud registreeringute täieliku seire tsükli lõpuleviimist 2024. aasta alguses;
- võttis teadmiseks suurenenud ootused läbipaistvusregistrile kui ELi institutsioonide ühele peamisele läbipaistvusvahendile ning Euroopa Kontrollikoja ja Euroopa Ombudsmani soovitusel ja ettepanekud registri ja selle toimimise edasiseks parandamiseks.

Kõik juhatuse koosolekuga seotud dokumendid, sealhulgas koosoleku päevakord ja protokoll, avaldatakse läbipaistvusregistri veebisaidi alajaotuses „Juhtimine“.

5. Suunised ja teadlikkuse suurendamine

Sekretariaat annab välja suuniseid, et selgitada ja üksikasjalikumalt käsitleda teatavaid institutsioonidevahelise kokkuleppe nõudeid. Sellised suunised võivad olla sidusrühmadega toimunud korrapärase teabevahetuse tulemus ning nende eesmärk on aidata taotlejatel ja registreeritutel esitada täpset teavet ja vältida tavapäraseid vigu.

Sellega seoses ajakohastas sekretariaat oma taotlejatele ja registreeritutele mõeldud juhendit, lisades Euroopa Ombudsmaniga peetud asjakohase teabevahetuse järelmeetmena lisajuhised liikmete ja kaastegutsejate kohta (vt allpool punkt 8).

Lisaks andis sekretariaat kooskõlas oma kõnealuseks aastaks seatud prioriteetidega välja üksikasjalikud suunised institutsioonidevahelise kokkuleppe artikli 11 rakendamise kohta, et hõlbustada teiste ELi institutsioonide ja asutuste jaoks registriga seotud meetmete vastuvõtmist.

Kui see on asjakohane, võib sekretariaat oma seiretegevuse käigus samuti paluda üksustel end läbipaistvusregistris registreerida. Sekretariaat viib korrapäraselt läbi teavitamise ja teadlikkuse suurendamise tegevusi, et tutvustada seda vahendit sidusrühmadele. 2024. aastal hõlmas see infotunde ja teabevahetust erinevate sidusrühmadega³⁷ ning ülikoolide teadustöötajate ja üliõpilastega, samuti suhtlemist ja parimate tavade jagamist samalaadsete riigi või Euroopa tasandi asutustega³⁸.

³⁶ 2025. aasta eelarveproгноosid on esitatud sellel veebisaidil. Lepiti kokku järgmistes osakaaludes: komisjon: 57%; parlament: 33%; nõukogu: 10%.

³⁷ LobbyControl ja Corporate Europe Observatory.

³⁸ Madalmaade alaline esindus ELi juures, OECD, Euroopa Kemikaaliamet, Euroopa lobitöö registripidajate võrgustik (ELRN), Leuveni Katoliiklik Ülikool (KU Leuven), Leuveni Ülikooli Euroopa poliitika ja avaliku halduse magistriprogramm (MEPP Leuven), American University EPAAI, Stirlingi Ülikool, Maastrichti Ülikool, Escuela de Gobierno y Asuntos Públicos; Lusófona Ülikool, Rotterdami Erasmuse ülikool, Politico avalike asjade programm juhtidele (Politico Public Affairs Executive Programme), Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee (õigusasjade ja inimõiguste komisjon).

Kõik kolm institutsiooni viisid läbi märkimisväärsel hulgal tegevusi, et suurendada oma institutsioonis teadlikkust läbipaistvusregistri kohta, pakkudes liikmetele ja töötajatele spetsiaalseid infotunde ja koolitusi³⁹.

6. Tehnilised arengud

IT-lahenduste väljatöötamist läbipaistvusregistri täiustamiseks koordineerib sekretariaat. 2024. aastal püüdis sekretariaat veelgi suurendada registri avaliku veebisaidi läbipaistvust ja kasulikkust. Selleks käivitas sekretariaat läbipaistvusregistri uue veebisaidi (tegemist oli registri esimese põhjaliku uuendusega alates selle loomisest enam kui kümme aastat tagasi).

Sekretariaat käivitas läbipaistvusregistri uue digiplatvormi, et järgida kaasaegseid tehnoloogilisi ja infoturbe standardeid ning parandada kasutajakogemust. Uue IT-vahendiga asendati registri senine tehnoloogiline taristu ning see sisaldab läbipaistvusregistri avaliku veebisaidi uut versiooni ja uusi tugikeskkondi. Läbipaistvusregistri uus versioon on olnud kasutusel alates 2024. aasta aprillist.

7. Euroopa Kontrollikoja audit läbipaistvusregistri kohta

Kontrollikoda avaldas oma auditi eriaruande läbipaistvusregistri kohta 2024. aasta aprillis, esitades teatavad soovitusel ja määrates nende rakendamise tähtajaks kas 2025. aasta juuli või aasta lõpu. Läbipaistvusregistri moodustavad kolm auditeeritud institutsiooni esitasid auditiaruandele oma ametlikud vastused. Nii auditi eriaruanne kui ka institutsioonide vastused avalikustati kontrollikoja veebisaidil⁴⁰.

8. Euroopa Ombudsmani otsus juhtumi 532/2023/FA kohta

Ombudsman võttis 2024. aasta alguses vastu otsuse, milles tuvastas haldusomavoli ja andis soovitusi seoses sellega, kuidas sekretariaat saaks parandada kaebuste uurimist⁴¹.

Kolm sekretariaadi moodustavat institutsiooni esitasid oma ametlikud vastused neile soovitustele 2024. aasta septembris. Eelkõige vaatas sekretariaat läbi oma suunised taotlejatele ja registreeritutele seoses teabega, mis tuleb esitada punkti 12 (Liikmed ja kaastegutsejad) kohaselt ja vastava osa pealkirja taotluses/registreerimisvormis, et täpsemalt kajastada institutsioonidevahelise kokkuleppe II lisas sätestatud asjakohaste teabepunktide ülesehitust⁴² ning muuta arusaadavamaks, millist teavet nende punktide alusel taotlejalt ja registreeritult nõutakse.

³⁹ See hõlmab 64 huvide esindamist käsitlevat infotundi Euroopa Parlamendi liikmetele, töötajatele ja akrediteeritud assistentidele.

Komisjon korraldas samuti kümme sellist koolitust oma töötajatele ning kohandatud esitlused volinike kabinettidele ning nende läbipaistvuse- ja eetikaalaste kontaktide võrgustikule.

Nõukogus korraldati mitu suhtluse ja teadlikkuse suurendamisega seotud tegevust, et selgitada eelkõige juhtidele institutsioonidevahelist kokkulepet ja nõukogu otsuse (EL) 2021/929 praktilist rakendamist.

⁴⁰ Eriaruanne 05/2024: ELi läbipaistvusregister | Euroopa Kontrollikoda

⁴¹ <https://www.ombudsman.europa.eu/et/opening-summary/en/168956>

⁴² Institutsioonidevahelise kokkuleppe II lisa I osa punktid h ja i.

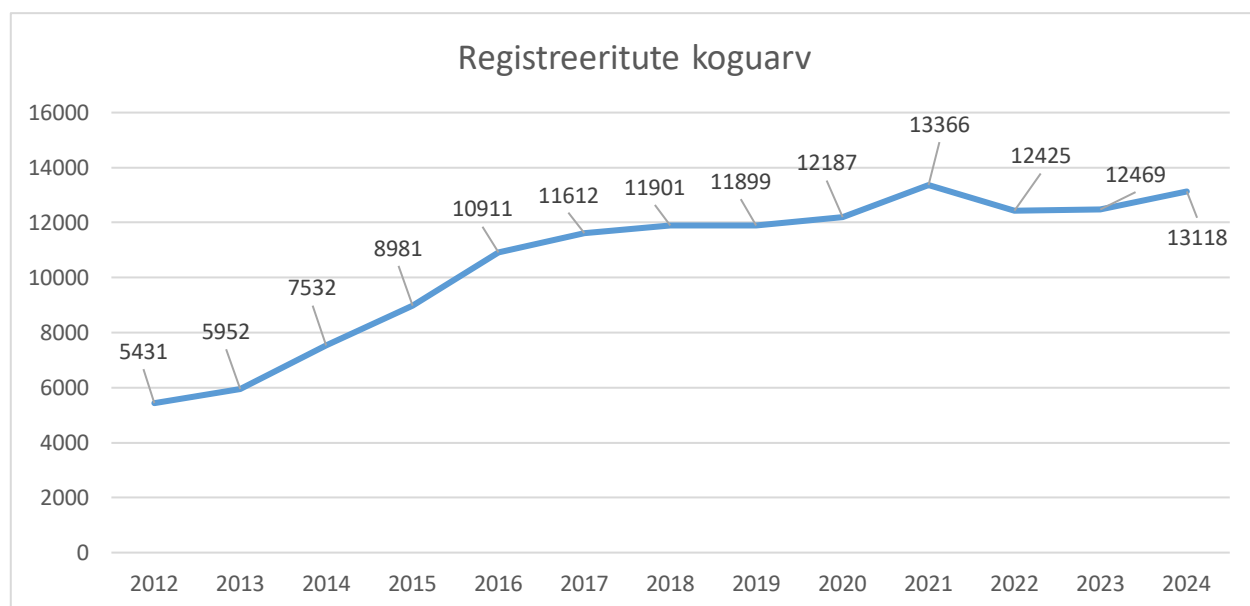
Ombudsman lõpetas juhtumi uurimise, tervitades konkreetseid meetmeid, mida sekretariaat on võtnud ombudsmani soovitude tulemusliku rakendamise tagamiseks.

VI. Statistika

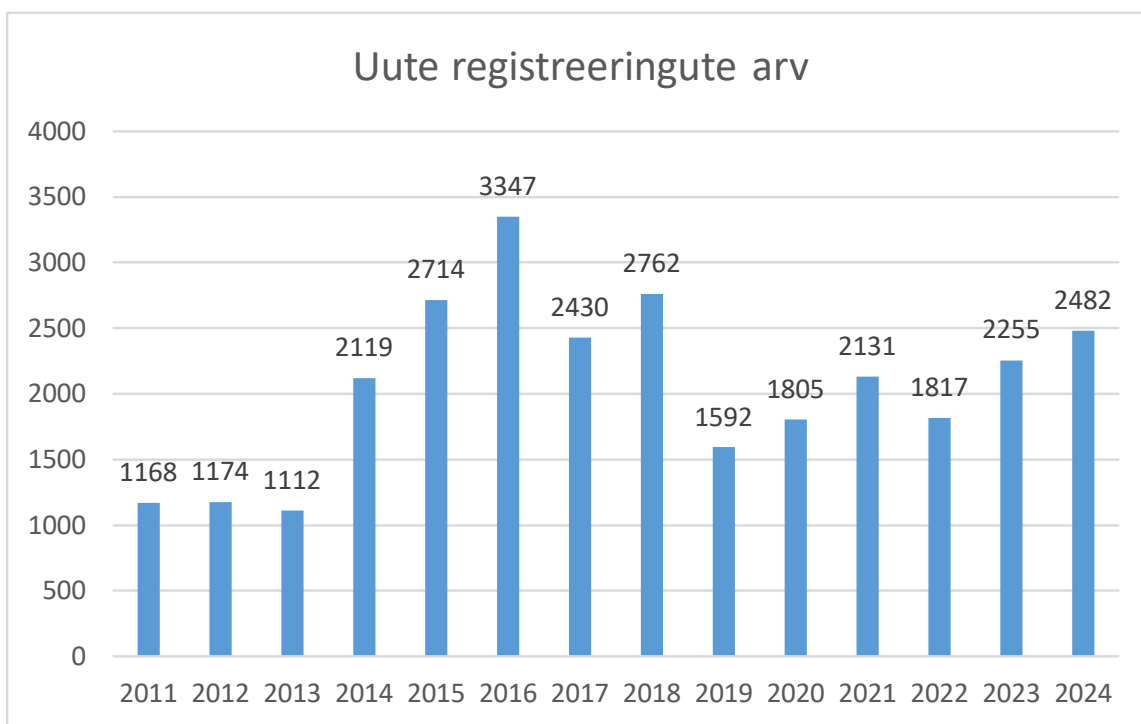
1. Läbipaistvusregistri areng

Läbipaistvusregister on pidevalt kasvanud, alates selle loomisest Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühise avaliku andmebaasina kuni praeguse, institutsioonidevahelise kokkuleppega loodud kolmepoolse süsteemini.

2024. aastal registreeritute koguarv võrreldes 2023. aastaga suurenes. 2024. aasta lõpu seisuga oli registreeritud 13 118 huvide esindajat.

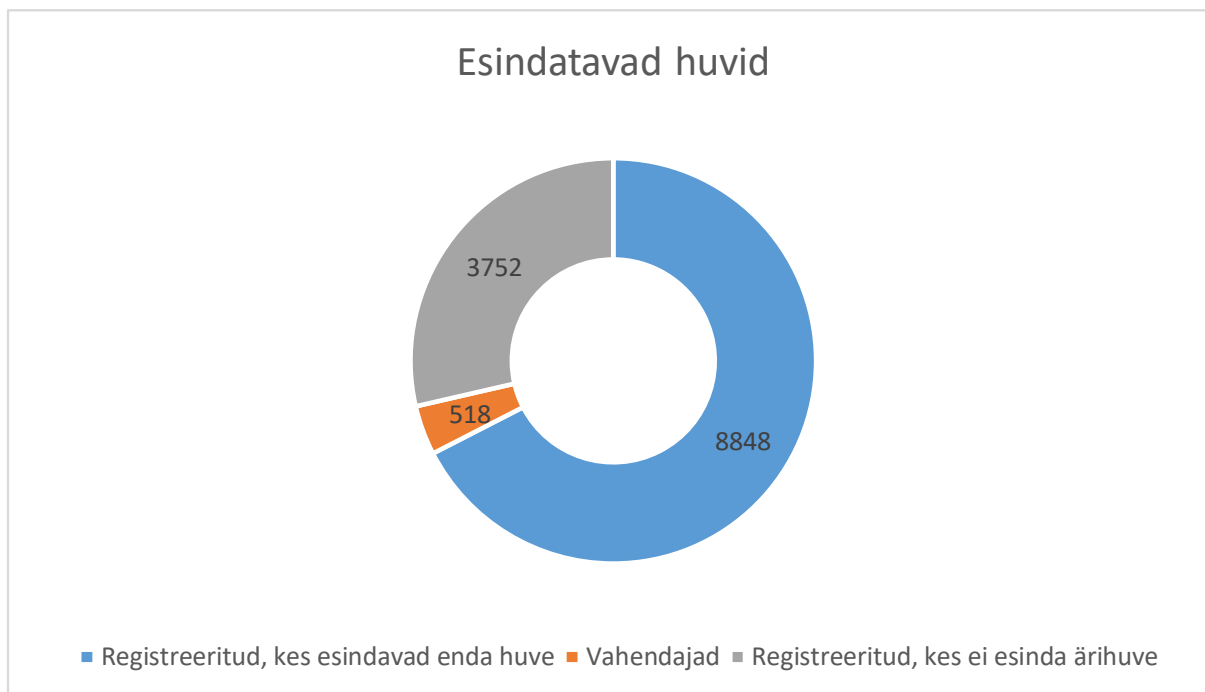

Allpool olev diagramm näitab muutusi uute registreeringute arvus, hõlmates neid huvide esindajaid, kes registreerusid 12 kuu vältel (1. jaanuarist 31. detsembrini 2024) ning olid selle perioodi lõpus endiselt aktiivsed. Uute registreeringute arv (2482) oli 2024. aastal suurem kui eelmistel aastatel. Sekretariaat sai 3536 taotlust (ligi kümme taotlust päevas), mis tähendab, et sekretariaat kiitis pärast taustakontrolli heaks ja aktiveeris vaid 70% taotlustest.

2. Esindatud huvid

Vastavalt institutsioonidevahelisele kokkuleppele liigitatakse registreeritud kolme peamise esindatavate huvide tüübi järgi ning iga kategooria puhul kasutatakse erinevat finantsteabe vahemikku.

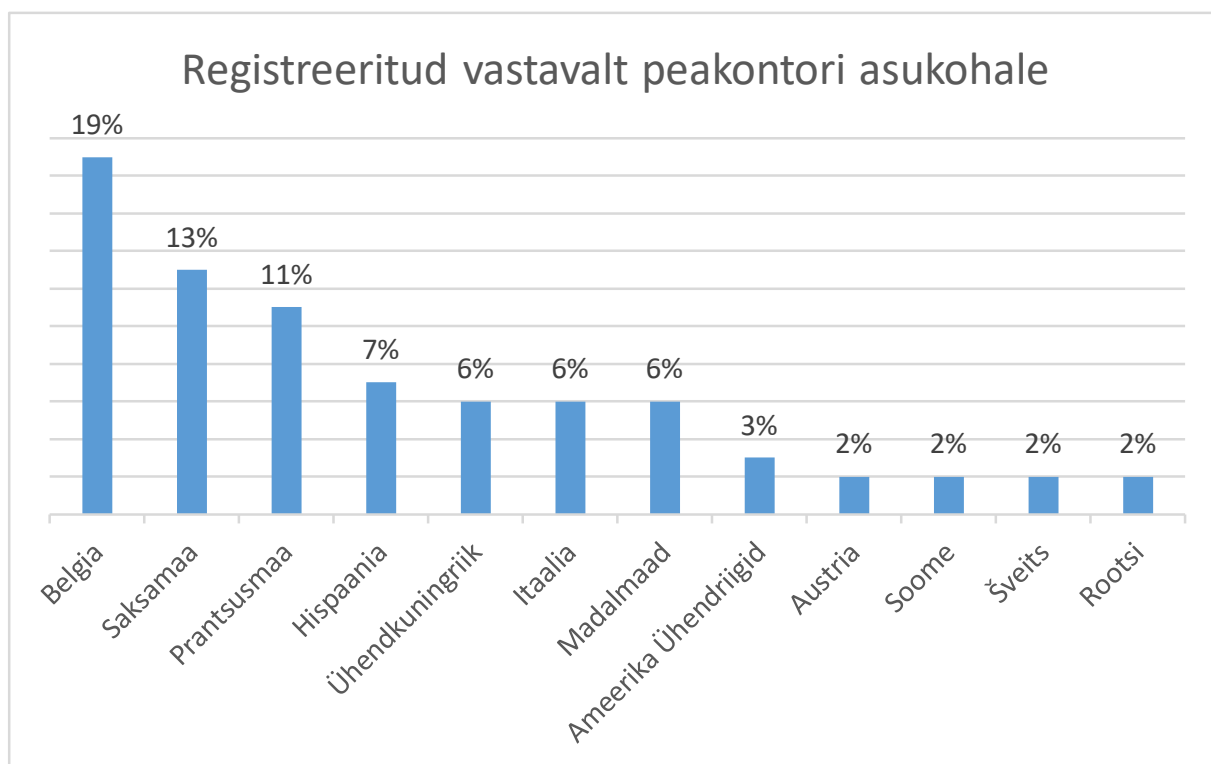

Registreeritud jagunesid vastavalt oma valikule järgmiselt:

Konsultatsioonifirmad	518
Õigusbürood	73
Iseenda tööandjast konsultandid	128
Äriühingud ja kontsernid	3488
Äriliidud ja ettevõtjate ühendused	2636
Ametiühingud ja kutseliidud	992
Valitsusvälised organisatsioonid, platvormid ja võrgustikud ning sarnased organisatsioonid	3607
Mõttekojad ja teadusasutused	583
Akadeemilised asutused	336
Kirikuid ja usukogukondi esindavad organisatsioonid	48
Avaliku sektori asutuste ühendused ja võrgustikud	181
Kolmandate riikide poolt loodud üksused, bürood või võrgustikud	4
Muud organisatsioonid ning avalik-õiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad üksused	524

3. Geograafilised andmed

Läbipaistvusregister ei ole piiratud ELis asutatud huvide esindajatega, kuigi enamik neist tegutseb oma Belgias asuva üksuse kaudu. Kuna ELi õigusaktid ja poliitika avaldavad mõju üksikisikutele ja ettevõtetele ka väljaspool ELi, mõjutades kaubandust ja muid välissuhteid laiemalt kui 27 liikmesriigis, kajastub see ülemaailmne ulatus läbipaistvusregistris.

4. Läbipaistvusregistri andmete vaatamine

2024. aastal oli läbipaistvusregistri konsolideeritud andmekogum veebisaidil European data portal avaldatud enam kui 1 800 000 andmekogumi seas vaadatavuselt seitsmendal kohal. Need andmekogumid võimaldavad kasutajatel laadida alla (XML- või Exceli vormingus) Euroopa Parlamendi ruumidesse sissepääsuks akrediteeritud isikute nimekirja ja läbipaistvusregistrisse kantud üksuste nimekirja, seda ka mitme eelneva aasta kohta.

VII. Kokkuvõte

Läbipaistvusregister oli 2024. aastal jätkuvalt võrdlusvahend ELi tasandil huvide esindamisega seotud tegevuste jälgimiseks. See oli eriti tähendusrikas, kuna register oli 2024. aasta Euroopa Parlamendi valimiste tõttu suure tähelepanu all, mis rõhutas läbipaistvuse otsustavat rolli praegusel pöördelisel ajal.

Registreeritute koguarv sellel perioodil võrreldes 2023. aastaga suurenes. Uute registreeringute arv oli suurem kui eelnevatel aastatel. Sekretariaat sai märkimisväärsel hulgal taotlusi, millest 70% võttis sekretariaat pärast taustakontrolli vastu ja aktiveeris.

Terve aasta vältel püüdis sekretariaat suurendada registri avaliku veebisaidi läbipaistvust ja kasulikkust. Ta käivitas uue digiplatvormi, et järgida kaasaegseid tehnoloogilisi ja infoturbe standardeid ning parandada kasutajakogemust. See uuendus hõlmab uut avalikku veebisaiti ja tugikeskkondi, mis on olnud kasutusel alates 2024. aasta algusest.

Samuti oli see aasta töömahukas sekretariaadi põhitegevuses, mis hõlmas muu hulgas lisajuhiste andmist, kasutajatoe pakkumist ja teadlikkuse suurendamist, andmete kvaliteedi seiret ja uurimisi.

Eelneval aastal täheldatud uute taotluste arvu kasvusuundumus jätkus ka 2024. aastal. Eelneva aasta suundumus läbipaistvusregistri andmete üldise kvaliteedi paranemisele püsis stabiilsena, kuna sekretariaat jätkab korrapäraselt seiretegevust.